

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.
četletno K 16'50.
Če si pridë naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 5'—, — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 16. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Proti korupciji.

Vsako demokratično državo ustvarja skupna volja njenih državljanov. Državna oblast je le oblast vseh posameznikov, kateri se vsak posameznik podreja. Narod, to je skupnost vseh državljanov, je edini vir državne volje in državne moči. Iz državnih naredb, v katerih prihaja v demokratičnih državah do izraza prava in čista volja državljanov, se spozna življenski smoter, moralna in kulturna višina naroda.

Država je torej taka, kakršni so njeni državljani.

Tudi mi Slovenci, Hrvati in Srbi imamo svojo državo. Najboljši naši sinovi so žrtvovali svoje mlado življenje, prelili svojo kri, darovali svoje zdravje, da so nas osvobodili in ujedinili. Ti naši junaki so vidno izrazili to svojo voljo z nadčloveškimi žrtvami, ki so jih doprinesli za najvišje vzore naroda: za svobodo, resnico in pravico. Izneveriti se tem vzorom v kakršnikoli panogi našega narodnega življenja,

znači, pregrešiti se težko proti narodu ter surovo omadeževati kosti onih junakov, na katerih so zgrajeni temelji naše narodne sedanjosti.

Največje zahteve stavi narod in država na svoje člane z ozirom na oboroženo obrambo domovine proti sovražniku. V tem oziru je naš narod še vedno storil svojo dolžnost. In prepričani smo, da jo bo tudi v bodoče. Toda vstrajnega dela in samozatajevanja je treba tudi na drugih poljih narodnega življenja. Tudi v drugem oziru zahteva narod od svojih sinov žrtev, ki so manj težke, vendar jih pa nekateri v resnici težje prenašajo nego krvne žrtve.

Naše mlado kraljestvo preživlja prvo leto svojega obstanka. Težkoče, da zgradimo državo ter odstranimo posledice dolgega tujega jarma in pa dolgoletnih vojn, so tolike, da bi izčrpale tudi vse moči vsakega posameznika. Toda ali smo mi vredni nasledniki naših junaških delavcev za zgradbo našega lastnega doma?

Na to vprašanje moramo odgovoriti, žal vsi ne! Velik del naših sinov se je odtujil od svojih narodnih dolžnosti ter se popolnoma posvetil pretirani skrbi za samega sebe. Grda sebičnost in korupcija, večinoma dedščina naših bivših tevtonskih in mongolskih gospodarjev, sta še vedno globoko vkoreninjeni v velikem delu našega naroda. Poti in načini, po katerih se ti ogabni znaki javljajo, so različni. Najnavadnejši in najodkritejši so sleparija, verižništvo, zakotna trgovina, zloraba uradne oblasti, podkupovanje, posredovanje pri nepoštenih in umazanih kupcijah, umetno dviganje cen, skrivanje blaga — sama nesramna sredstva, s katerimi hočejo nekateri zvečati svoje premoženje ter priti do udobnega, brezskrbnega življenja. Prvi začetki tega nemoralnega življenja so se pojavili takoj po izbruhu vojne pod starim avstro-ogrskim režimom. Cene naraščajo brez vsakega povoda, mero-dajni krogi pa to mirno gledajo. Gotovi ljudje so izgubili čast in vso sramoto,

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(58)

»Boljšee, sem ga potolažila. Navzlic tem sem se zúčudila, da se je njegov obraz tako razjasnil.

»V resnici?« je vprašal. »Ali smatrate njeno stanje v resnici za boljše? Zdravniki pravijo isto, toda jaz nimam mnogo zaupanja v zdravnike v takih primerih, je pripomnil.

»Nimam vzroka, da bi jim ne zaupala«, sem odgovorila. »Bolezen vaše hčere je sicer resna, vendar se pa skoro gotovo ni ničesar bati. Sicer vam pa moram priznati, da sem dobila izven bolnišnice le malo izkušenj. Jaz sem še mlada, gospod Grey —.

Pogledal me je, kakor da bi bil popolnoma zadovoljen z menoj zaradi te opazke. Potem je stopil v sobo svoje hčere, ne da bi odložil časopis. Predno sem se mu pridružila, sem šla po časopis, ki sem ga hitro pregledala.

Ker sem mnogo pričakovala, sem bila iznenadena in razočarana, ker sem našla le majhno poročilo o slučaju Fairbrother. Oblasti so upale, pojasniti skrivnost, kakor hitro se jim bo posrečilo dobiti neko pričo, čegar zvezo z zločinom so ravnokar zasledili. V časopisu torej ni bilo nič več in nič manj, nego kar mi je gospod Gryce sporočil v svojem pismu. Kako naj to zdržim — to od-

laganje in ti dvomi — ter pri tem izvršujem svoje dolžnosti napram bolnici! K sreči si nisem mogla izbirati. Prevzela sem to dolžnost in sem jo morala torej tudi izpolnjevati. Morda bom pogumnejša, če bom zajtrkovala. Morda si bom potem mogla napraviti mnenje o osebi nove priče, za kar sem se zdaj čutila popolnoma nezmožno.

To sem razmišljevala, ko sem se zopet vrnila k postelji gospodične Grey. Ko sem prišla do njenih vrat, sem bila zopet popolnoma mirna, kar so pričale njene besede:

»Tako je prav! Zdaj se smehljate zopet tako prijazno! Vi mi prinašate solnčne žarke v mojo sobo.«

Dobro je bilo, da mi ni mogla pogledati v srce.

Gospod Grey, ki je slonel ob postelji, me je hitro pogledal, kakor se mi je zdelo nekako sumljivo. Ali je odkril, da sem igrala le tajno vlogo, in ali so dvomi, ki so bili v njegovih pogledih, le posledica njegove lastne zadrege? Nisem mogla to odločiti. In tako sem položila še to vprašanje k drugim, ki so me mučila.

In tako sem morala pričakovati dneva, kateremu bodo sledili še drugi, polni nezadovoljnosti in nesigurnosti.

Toda odrešitev je bila blizu. Še tekom dopoldneva sem dobila pisemce od strica, v katerem mi je sporočil, da bi rad ob treh govoril z menoj doma, če bi mogla dobiti par ur prostih. Kaj mi je imel povedati?

Nisem si mogla misliti. Zelo vznemirjena sem ugodila njegovi prošnji, potem ko sem dobila od gospoda Greya dovoljenje.

Pred hišo mojega strica je stala kočija, v katero sva takoj po mojem prihodu sedla. Ne da bi kar najmanj slutila njegovo namero, sem sedla poleg njega. Mislila sem, da se je hotel pejsati na izprehod, da more mirno in odkrito z menoj kramljati, ne da bi se mu bilo treba bati, da bi ga kdo motil. Nisva se peljala po navadnem potu, po katerem sva se sicer vozila na izprehod, marveč ravno v nasprotni smeri. Govoril je o vsakdanjih stvareh. In previdno se je izogibal one zadeve, ki naju je oba predvsem zanimala.

Konečno nisem mogla več krotiti svoje radovednosti.

»Kam se peljete?« sem vprašala. »Ti me vendar ne pelješ k gospodu Durandu?«

»Ne«, je odgovoril, ne da bi še kaj izpregovoril.

»Aha, v glavni stan policije«, sem zajecjajala, ko je kočija zopet zaobrnila na drugo cesto ter se ustavila pred hišo, ki mi je bila zelo dobro znana.

»Stric, kaj naj počnem tukaj?«

»Sestala se boš z nekim prijateljem«, je odgovoril ter mi pomagal iz voza. Potem mi je zašepetal v uho, ko sem šla precej začudena poleg njega: »Gospod Gryce bi se rad pri nadzorniku Dalzelli sestel s teboj.«

(Dalle vrh).

dočim morajo majhni, skromni in poštteni trpeti.

Ali naj to še nadalje mirno gledamo? Ali se tako nadaljuje delo osvobojenja? Ali naj večji del poštenega naroda še dalje pusti, da nam narodne pijavke izpodkopljujejo našo še ne zgrajeno državo?

Ni samo državna oblast dolžna, da nastopi brezobzirno proti vsakemu pojavu korupcije, marveč narod kot tak mora najti pot, da uniči to pošast. Narodna dolžnost vsakega posameznika, ki noče biti sokrivec težkih grehov proti narodu in domovini, je, da javno ožigosa vsak primer takega nepoštenja. V naši na temelju svobode, resnice in pravice osnovane domovine ne smemo poznati takih nepoštenosti, ki nam jih je zapustil stari in pokvarjeni avstro-ogrski režim.

Političen pregled.

Zadnja seja sedanje vlade. 1. oktobra dopoldne se je vršila poslednja seja ministrskega sveta. Razpravljalo se je o nekaterih manjših vprašanjih zunanje politike, kakor tudi o nekaterih agendah. Ministrski predsednik Davidović se je iskreno zahvalil svojim kolegom v kabinetu za sodelovanje.

Osemurni delavnik uzakonjen. V »Službenih Novin kraljestva SHS« št. 97 z dne 23. septembra 1919 (Ljubljanski »Uradni list« št. 154 z dne 1. oktobra 1919) je izšla ministrska naredba o osemurnem delavniku. Naredba določa, da v industrijskih, obrtnih, rudarskih, trgovskih in prometnih obratih in podjetjih, bodisi zasebnih ali državnih ozir. občinskih, delavni čas ne sme presegati osem ur na dan ali osemindeset ur na teden. To velja tudi za industrijska podjetja, v kmetijstvu in gozdnem gospodarstvu. Na železnicah, poštah, ladjah itd. se morajo te določbe uporabljati razmeram primerno ter sklepa o tem prizadeta ministrstva v sporazumu s socialnim ministrstvom. Odmor se ne vračuna v osemurni delavnik. Delavni čas se more podaljšati samo izjemoma; za čezure se mora plačati najmanj za polovico višja meza nego za redne delavne ure. Radi uvedbe delavnega časa ne more noben delodajalec znižati že pogojene mezde.

Češko-nemška kompez. pogodba. Berlinski »Morgen« poroča: Pogajanja med čehoslovaško republiko in Nemčijo radi dobave orožja so imele uspeh. Čehoslovaška republika bo dobila v zameno za sladkor, premog in kaolin 50.000 pušk, 10.000 karabink, municijo in pionirsko orodje.

Blokada Rusije. Po vestih iz Versailles meni vrhovni svet, da se mora blokada boljševistične Rusije vzdržati in da morajo ostati odredbe, da se prepreči oskrba Rusije z živili.

Boljševiki prosijo za mir. »Agence Havas« poroča iz Washingtona: Boljševiki hočejo skleniti mir, ako bi bila dvanajstotica voditeljev, med temi Leninu, zagotovljena varna vožnja v Južno Ameriko. Ako bi se strmoglavilo boljševiško gospodstvo, bi priznali novo vlado šele po vpoklicu konstituantne.

D' Annunzijevo nasilstva. Občine lošinskega okraja so na pritisk italijanskih nacionalistov dale D' Annunziju 100.000 lir na razpolaganje ter podpirajo akcijo tudi z živili, tako da prebivalci sami trpe lakoto.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

I. kongres novinarjev Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Novinarsko društvo v Zagrebu je sklenilo sporazumno z novinarskimi društvi v Beogradu, Ljubljani in Sarajevu, da se skliče kongres vseh novinarjev Srbov, Hrvatov in Slovencev za 18., 19. in 20. oktobra v Zagreb.

Ta prvi jugoslovanski novinarski kongres bo imel dvojno svrhu: narodnostno in poklicno. Na njem naj bi se dozidal temelj edinstvene organizacije vseh novinarjev države Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker se v tem poklicu kot predstavniku javnega mišljenja nahajajo najmočnejši pogoji kohezije vseh narodnih energij. Združenje časopisja bi izpodbudilo koncentracijo narodne moči, ki je danes potrebnejša, kakor kdaj poprej, v času, ko se polagajo temelji naše narodne države. Ta kongres je tem potrebnejši, ker so bili novinarji srbski, hrvatski in slovenski, dosihdob žalibog zmeraj razdruženi in obkoljeni z neprijateljskim kitajskim zidom. Zato je tem potrebnejša izmena mišljenja in dogovor za edinstveno delo v skupnih narodnih ciljih. Po edinstvenem časopisju se bo izvedlo pravo duševno edinstvo vsega naroda. Hrvatsko novinarsko društvo misli, da bo to misel navdušeno pozdravila naša javnost in vsak, ki mu je na srcu ujedinenje naroda in moč naše države.

Druga svrha bi bila poklicna: da se v edinstveni organizaciji povzdiguje novinarski poklic, ki ga čakajo prav sedaj velike naloge, in da se dvigne njegov ugled in gmotni položaj. Zato bo ta kongres razpravljal o vseh važnih poklicnih in drugih vprašanjih, kako bi se naše časopisje povzdignilo na višjo nivo.

Tovariši novinarji, v naši širni ujedineni domovini, ki ste se s peresom borili za udeležitev narodnih idealov, ki ste najtežje občutili dni narodnega trpljenja, robstva in poniževanja! Združimo se k složnemu delu v času, ko to najbolj zahteva naša ujedinjena domovina. Naš narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, po stoletnem mučenstvu v ognju vstajenja ožarjen s solncem svobode, upira oči proti vidikom srečnejše bodočnosti, da stopi kot dostojen član v kolo kulturnih narodov, da svoj obol občni ljudski prosveti.

Zagreb, 1. oktobra 1919. Hrvatsko novinarsko društvo.

Vsa vprašanja, dopisi itd. naj se naslavljajo na tajnika Hrvatskega novinarskega društva, Ant. Brozovića, Zagreb, Novinarski ured, vladna palača.

Dnevne novice.

Veliki ljudski shodi JDS na Štajerskem kot manifestacije narodnega edinstva se vrše v nedeljo, 12. oktobra: v Celju, Mariboru in Ptuj. Govorijo srbski, hrvaški in slovenski narodni poslanci.

Za sprejem regenta Aleksandra v Ljubljani je dovolil ljubljanski občinski svet 200 tisoč kron. Od tega se bo porabilo 100 tisoč kron za pogoščenje revnega prebivalstva.

Iz šolske službe. Imenovani so: Ernest Kompost, dozda nadučitelj pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, za stalnega učitelja v Laporju; Anton Ogorlec kot učitelj v Radvanju; Franc Rošker kot učitelj v Studencih; Lavoslav Arko za nadučitelja v Sv. Lovrencu na Mariboru; Josip Jarh za nadučitelja pri Sv. Roku ob Sotli; Dragotin Majer za nadučitelja v Šmarjeti pri Rim. Toplicah; Albin Spreitz za nadučitelja pri Zgor. Sv. Kungoti; Franja Bizjak za nadučitelja v Rušah; Karolina Hinterlechner za učiteljico v Poljčanah; Jospina Šlajpah za učiteljico pri Sv. Ilju v Slov. goricah; Albina Lasbacher za učiteljico v Selnici (začasno prideljena v Ruše); Katarina Plevnik za učiteljico v Čadramljah; Ljuba Soršak za učiteljico v Makolah; Marij. Bregant za učiteljico v Slivnici pri Mariboru; Marija Versolatti za učiteljico v Črešnjecju; Anton Fink in Štefka Fink za učitelja (ico) na Polenškaku; Leopold Gimperšek za nadučitelja v Loki pri Zidanem mostu; Fr. Troha in Palmira Fajdiga za učitelja (ico) v Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Organizacija invalidov za Slovenijo se osnuje v Ljubljani. Tozadevni občni zbor se vrši v Ljubljani 5. oktobra. Upamo, da bo stala ta organizacija na solidnejši podlagi in bo vodstvo poverjeno drugačnim močem, nego je bilo to pri celjski. Iz tega vidika organizacijo toplo pozdravljamo.

Živinozdravniška visoka šola se otvori s 1. oktobrom v Zagrebu.

Zadrževanje moke in navijanje cen. Odsek za prehrano deželne vlade za Slovenijo objavlja: V zadnjem času se razširjajo vesti, da bo moka zmanjkala ter da bodo cene mlinjskim izdelkom zelo poskočile. Tudi se pripoveduje, da bodo zopet vpeljane izkaznice za moko in kruh. Te vesti so popolnoma neosnovane. Res je, da so radi prometnih težkoč zastali dovozi žita iz Banata in Bačke, vendar so te težkoče že premagane. Žitni zavod ima nakupljene velike množine žita, ki jih v najkrajšem času spravi v Slovenijo. Vznemirjajoče vesti so izrabili - če ne tudi povzročili - trgovci in mlinarji, ki sedaj zadržujejo mlinjske izdelke ter jim navijajo cene. Politična okrajna oblastva imajo nalog, da nastopijo z vso strogostjo proti takim brezvestnežem, zaplenijo zaloge, ki se zadržujejo v špekulativne namene, dotičnika povrhutega kaznujejo še z globlo do 20.000 kron in zaporom do šestih mesecev. Občinstvo se pozivlja, da gre oblastvom na roko ter jim da podatke za postopanje. Občinstvo samo pa se naj ne da begati po neosnovanih vesteh.

Zborovanje beguncev in izseljencev. Kakor že naznanjeno, se vrši v nedeljo, dne 5. t. m. v Ljubljani velik shod beguncev in izseljencev. Na tem shodu se bodo obravnavala vsa pereča vprašanja, zlasti pa se bodo položili temelji samostojni organizaciji vseh neodrešenecv širom Jugoslavije. Ker je potreben temeljit razgovor o vseh zadevah, tako o političnih kakor čisto materijelnih, zlasti pa o tem, kako naj se izvrši organizacija, opozarjamo ponovno vse begunce in izseljence, zlasti že obstoječe krajevne in okrajne organizacije, da se za ta dan pripravijo, določijo zaupnike in delegate ter se posvetujejo o posameznih vprašanjih, ki se bodo razpravljala. Podrobna navodila slede. Pripravljalni odbor.

Prečitane knjige. Vsi oni, ki lahko pogrešate prečitane knjige, blagovolite jih odstopiti našim vojnim invalidom v Rogaški Slatini. Knjige sprejema praviteljstvo vojaškega doma v Rogaški Slatini ter se obenem vsem darovalcem in prijateljem naših invalidov že v naprej najtopleje zahvaluje.

Brzajni promet s Poljsko se je otvoril. Pristojbina za besedo znaša 68 vin., 22,5 para. Poleg redne pristojbine je plačati še pribitek 3 K za vsako brzajno.

Cestna policija. Kolesarenje po drevoredih in obstranskih potih. Ponovno ugotavljamo, da se kolesarji ne držijo predpisov cestne policije in se vozijo po drevoredih in obstranskih potih. Opozarja se, da je tako vozarenje prepovedano. Prestopnike se bo kaznovalo v smislu obstoječih tozadevnih naredb.

Terjatve proti dolžnikom v Avstriji. Pripravlja se organizacija vseh onih naših državljanov, ki imajo zasebno-pravne terjatve proti dolžnikom v Avstriji. Ustanovila se bo zveza interesentov, ki bode enotno in v celoti zastopala naše upnike proti dolžnikom vseh vrst v republiki Avstriji. V poštev prihajajo terjatve vseh vrst tako hranilne vloge, vloge na tekočem računu, vrnitev depotov, zahteve proti poštni hranilnici. V poštev pridejo nadalje tudi zahteve, vsled tega, ker se je omejila lastninska pravica na premoženju ali nepremičninah na ozemlju Avstrije, kakor tudi odškodninski zahtevki za nastalo škodo. V kratkem izide razglas kako in kje bo podati prizadetim strankam svoje prijave. Do tlej pa pozivljamo vse naše jugoslovanske državljane, da opuste sam zase vsak korak in ne dajo nikake dispozicije glede teh svojih terjatev, tudi v primeru ne, če jim prihajajo razni usiljivi pozivi iz Nemške Avstrije.

Vlom. V neki vasi v zagrebški okolici so v nedeljo vlomili neznani zlikovci ter oropali iz občinske blagajne gotovine 50.000 K. Preiskava za storilci vodi baj v Zagreb.

Most preko Mure pri Radencih. Ker je v zadnjem času radi usode Radgone postalo posebno pereče vprašanje ugodne zveze s Prekmurjem, opozarja županstvo v Radencih, da se mora zgradba mostu čez Muro pri Radencih vzeti v resno presojevanje, kajti to ni le gospodarsko, ampak tudi strateško velevažnega pomena. Razen v Radgoni se vzdržuje zveza s Prekmurjem le z ladjami, katere pa v času povodnji in v zimi vedno za delj časa odpovejo. Prekmurje ima v takih slučajih le preko Radgone edino zvezo z nami. V slučaju pa, da Radgona odpade, ali je pa napadena, je Prekmurje od nas popolnoma odrezano. Najvažnejši bi bil potem prehod pri Radencih, kjer je tu naravno središče in križišče v dobrem stanju se nahajajočih cest in sicer iz Maribora preko Slov. goric v Radence in od tod čez Petanjce in Tišine v Mursko Soboto in Belince; druga iz Radgone v Ljutomer, Ormož, Središče, v Medjimurje in Hrvatsko. Prevoz čez Muro pri Radencih se razvija v poletnem času brez zaprek; spomladi in jeseni, ali ploh če dalj časa dežuje, je pa prevoz le z najedjimi težkočami mogoč. V hudi zimi je prevoz z ladjo sploh nemogoč. V prvi vrsti bi bilo treba popraviti in dvigniti na obeh straneh Mure dovozne ceste — v celem približno 1 km — kar bi se pa z vojaško pomočjo lahko v najkrajšem času izvedlo, ker je potrebnega materiala dovolj na licu mesta. Tudi za gradbo mostu je dovolj potrebnega lesa v bližini. V javnem interesu je, da se možnost izvedbe tega projekta po strokovnjakih prouči.

Nezgodna železnica. V Zagreb je došla cirkuška umetnica Ema Großmayer s soprogom. Na kolodvoru sta hotela potnika pred nadaljevanjem vožnje okrepčati se v restavraciji. Vlak pa je prišel takoj odhajati. Grossmayer je hotela skočiti na voz, pa je pri tem tako nesrečno padla, da so ji kolesa odrezala nogo pod kolenom.

Krompirja in fižola kupi večjo množino mestna ljudska kuhinja. Ponudbe, Rotovžni trg št. 6, I. nadstropje.

Gledališke vesti.

Premijera „Verige“, se vrši kakor se že opozorilo v soboto in sicer izven abonementa. Omeniti se še mora, da igra vlogo Lize Mejčeve žene gospa Cilka Planinškova, kar je prvotno pomotoma izostalo v prejšnjih vesteh. Pri sobotni predstavi „Verige“ izide 2. števec gledališkega lista, ki je gotovo razveseljeval pojav čvrstosti našega čilega novega gledališča. Pri pomni se, da je to prvi in edini slovenski list, ki bode priučal samo gledališke vesti in ki utegne postati ob koncu szone najlepša in najboljše zgodovina celega gledališkega delovanja v Mariboru. List urejajeta dr. Ivan Lah in g. dr. Lenard, izdaja pa ravnateljstvo gledališča. Zanesljivo za nedeljsko izdajo: Gledališke vesti. V nedeljo zvečer „Tugomer“ na B-abonement. Da so vse predstave „Tugomerja“ dobro uspele nam je nov dokaz, kako potrebno je za narodni prospek dobro urejeno gledališče, posebno za našo obmejno postojanko. Ker je ta predstava „Tugomerja“ zadnja v tej sezoni, se opozarjajo vsi, osobito gosti iz okolice, ki žele prisostvovati še tej igri, da se polnoštevilno udeležijo večerne predstave. Radi sedanjega lepega vremena se začno nedeljske popoldanske predstave še-le prihodnjo 2. nedeljo. Predstava se prične točno ob pol 20. (pol 8.) uri, končuje ob četrt 11. uri, tako da se še vsakemu nudi obiskati veselico v Narodnem domu. U. P.

Iz porotne dvorane.

V sredo dne 1. oktobra.

Uboj ali silobran?

Danes je stal pred poroto posestniški sin Jožef Belšak iz Pohorja, proti kateremu se je vršila razprava že 26. junija, a je bila preložena, ker se je Belšak zagovarjal s silobranom in so morale biti zaslišane nove priče.

Obtožnica mu očit sledede: Dne 9. januarja 1919 je več fantov, med njimi tudi

Janez Vidovič, lusčilo koruzo pri posestniku Mihaelu Friedauerju v Paradižu. Ob pol deseti uri so trezni zapustili Friedauerjevo hišo. Zunaj je prišlo med fanti do nekih preprirov in manjših prask. Nato se je obrnil Jožef Belšak proč, da gre proti domu, Janez Vidovič, s katerim je imel prej prepri, pa je šel za njim. Ko sta bila kakih 7 korakov od gruča ostalih oddaljena, je Vidovič naenkrat zavpil, da je zaboden, Belšak pa je zbežal. Vidovič, ki se je ranjen zgrudil na tla, je tovarišem povedal, da ga je zabodel Jožef Belšak. Zanesli so ga v bližnjo hišo, kjer je po preteku kake tri četrt ure umrl.

Obtoženec Belšak je trdil, da je bila njegova družba od Vidovičeve družbe napadena, da je bil vsled prestanega strahu in zavžite pi-jače popolnoma zmešan in da sploh ne ve, kako da je prišlo do tega, da je bil Vidovič ranjen. Tudi baje ne ve, ali ga je zabodel on in kako da je on to storil.

Pri dokazovanju pri glavni razpravi se je sukalo vse okrog vprašanja, ali je Jožef Belšak ravnal v opravičenem silobran ali ne.

Porotniki so glavnemu vprašanju na uboj z 11 glasovi pritrdili in so soglasno zanikali opravičen silobran. Jožef Belšak je bil nato obsojen na dve leti težke ječe, poostrene s trdim ležiščem vsak mesec. Preiskovalni zapor od 10 januarja se mu je vstel.

Šport.

Konjska tekma dne 19. oktobra 1919 v Ljubljani. Komanda Dravske divizijske oblasti priredi konjsko tekmo v korist slovenskih invalidov in za bodoči stadijon v Ljubljani. Pogoji: 1. Šolsko jahanje: za konje v zasebni lasti aktivnih in rezervnih častnikov, člani „Slov. jah. kluba“, Sokole in Orle. V koraku, trahu in galopu vse hoje, stranske hoje, parade in obrati. Da se vidi, v koliki meri je konj izučen. Skok čez dve zapreki: šibje in tripple-barre. Klasičirala se bode razen izvežbe in sedeža jahača tudi pravilna jahalna oprema. Prvi dobitnik: 1200 K in častna nagrada. Drugi dobitnik: 800 K in častna nagrada. Izključeni so konji, ki so dobili prvi dobitnik pri konkurencah v šolskem jahanju že kdaj prej. II. Tekma v skakanju: Odprta kakor pod točko I.) Lovski galop, 6 zaprek: zid, jarek, tripple-barre, stena, šibje z jarkom, bulfinch. Zapreke niso čez 1.20 m visoke in čez 3 m široke. Prvi dobitnik: K 1000 in častno darilo. Drugi dobitnik: 600 K in častno darilo. Tretji dobitnik: 400 K in častno darilo. Izključeni so konji, ki so dobili prvi dobitnik pri tekmah v skakanju že kdaj prej. III. Dirke: a) Prva steeplechase: za aktivne častnike na konjih v zasebni lasti aktivnih častnikov. Daljava ca 3800 m; 6 različnih ne čez 90 cm visokih, čvrstih in ne čez 3 m širokih zaprek. Za štiri-letne in starejše konje. Težina: štiri-letni 65 kg, petletni 70 kg, šestletni in starejši 72½ kg; polnokrvni konji 5 kg več; zmagalec v javnih dirkah 3 kg več. Vpisnina do določenega roka 50 K, pozneje ali na startu 100 K. Prvi dobitnik: 3000 K. Drugi dobitnik: 1000 K. Tretji dobitnik: častna nagrada. b) Druga steeplechase: za rezervne častnike, člani „Slov. jah. kluba“, Sokole in Orle. Odprta za konje v zasebni lasti. Pogoji in dobitki kakor pod III. a) c) Tretja steeplechase: za aktivno služboče podčastnike na službenih konjih. Daljava ca 3000 m, 6 različnih ne čez 90 cm visokih, čvrstih in ne čez 2½ m širokih zaprek. Brez izenačenja težine in brez vpisnine. Prvi dobitnik: 1000 K. Drugi dobitnik: 500 K. Tretji dobitnik: častna nagrada. d) Kmečka dirka: za kmetovalce Slovenije. Jaha posestnik ali član njegove družine, po možnosti v narodni noši. Daljava 1600 m. Dve čvrsti zapreki, ne čez 60 cm visoki. Prvi dobitnik: 1000 K in častno darilo. Drugi dobitnik: 500 K in častno darilo. Tretji dobitnik: častno darilo. Prijava konj se izvrši najbolje osebno ali brzojavno konjskemu referatu Dravske divizijske oblasti do 8. oktobra. Eden in isti konj se sme prijaviti tudi za več konkurenec. Vpisnina je treba plačati za vsako konkurenco posebe. Prijava obsega: 1. ime in priimek lastnika konja; 2. ime in priimek jahača; 3. ime, barva, starost in spol konja; 4. ali je konj polnokrvni ali

polukrvni; 5. ali je konj dobil kako javno dirko, kdaj in kje; 6. za katero tekmo se konj prijavi. Denar za vpisnino se mora poslati istočasno s prijavnico. Oprema: Častniki v uniformi, Sokoli in Orli v kroju. Vsak jahač se mora sam pobrigati za predpisano obteženje svojega konja. Opomba: 1. Vsi častniki, kateri jahajo pri tekmah I in II, se zglasijo na predan tekme k predskušnji na svojih konjih ob 10. uri na letališču letalske eskadrile v Šiški. Kdor ne pride, je od tekme izključen. 2. Rezervni častniki, ki aktivno ne služijo in nimajo lastnega konja, se smejo udeležiti tekme na službenih konjih. 3. Hleva nakaže konjski referent. 4. Za slučaj, da bi stalno deževalo, si pridrži komanda Dravske divizijske oblasti pravo, tekmo preložiti, kar se bode po časopisih pravočasno objavilo. Začetek ob 13. uri.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Nova pogajanja med radikalc in demokrati.

Iz Beograda poročajo, da so včeraj tam govorili, da se vrše med demokrati in radikalc pogajanja na sledeči podlagi. Narodno predstavništvo naj bi le dovolilo proračun ter izdelalo volilni red. Takoj nato naj bi bilo narodno predstavništvo razpuščeno in bi se razpisale volitve za konstituanto. Ako radikalc pristanejo na ta predlog, bi bila mogoča začasna koncentracijska vlada.

Trogirski dogodki.

Pariz, 2. oktobra. »Newyork Herald« poroča iz Washingtona: Dogodki v Trogiru nudijo senatorjem, ki so proti mirovni pogodbi, priliko poudarjati, kaj morajo Zedinjene države pričakovati, ako pristopijo k zvezi narodov. Z najostrejšimi besedami obsojajo uporabljanje ameriških vojakov v konfliktu med Italijo in Jugoslovani. Senator Sherman je izkrcanje ameriških vojakov proglasil kot nezakonito in zahteval, da se v bodoče prepove slično postopanje.

Antanta zahteva odstop ogrske vlade.

Budimpešta, 2. oktobra 1919. Včeraj so prišli zastopniki antante k ministrskemu predsedniku Friedrichu ter mu sporočili, da je izključeno, da bi antanta priznala vlado. Prva zahteva je sestavitev koalicijske vlade. Obenem se je zagrozilo s protiodredbami, če se ne ugotovi tej zahtevi.

Slovensko mestno gledališče

REPERTOIRE:

V petek: Zaprt.
V soboto: „Veriga“, izven abonementa.
V nedeljo: „Tugomer“, abonn. B.
V torek: „Veriga“, abonn. A.
Pripravlja se igra: „Ugrabljene Sabinke“.

I. Mariborski bioskop

Tegetthofova cesta.

Največje in najimenitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Od sobote dne 4. do 7. oktobra 1919:

Umetniški filmi

Poslednja ljubavna noč Inge Tolmein

Ljubavna drama iz umetniškega sveta v 4 dejanjih.
V glavni ulogi Leontina Kuhnberg.

Ena partija šah

Veseloigra v 1 dejanju

Zobozdravnik

dr. Franc Kartin

bivši asistent profesorja Metnitz-a na Dunaju, se je preselil v Maribor in ordinira od 8. t. m. naprej

Grajska ulica (Burggasse) št. 9
(v hiši Wögerer) 3-1

od ¼9.—12. in od ¼15. (¼3.)—17. (5.)

NAZNANILO!

Naznanim cenj. občinstvu, da sem prevzel s 1. oktobrom t. l.

kavarno „Promenade“**Kokošinekov drevored (Karčevina 112)**

Potrudil se bodem, da bom cenj. goste točno in solidno postregel.

Za obilen obisk se priporoča

Anton Poš, najemnik.

Gnoj

prodavati će se putem javne licitacije u nedelju dne 5. t. m. u 10 sati prije podne u konjičkoj vojašnici.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglaše naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Vojska je moje podjetje uničila in primoran sam skoraj na novo začeti, za to mi pa primanjkuje denarja. V tej zadregi se obračam na občinstvo s prošnjo, ako bi se našel blagi človek, ki bi mi

posodil 3000 K

proti varščini in proti dobrimi obrestmi. Obresti bi tudi z živili plačeval, posojilo bi vrnil v teku 2 let. Blagohotne dopise prosim na upravo tega lista pod »Strokovnjak«.

V zalogi »Tiskovne zadruga« v Mariboru je izišla brošura

„Jugoslovanska mučenika Zrinski in Frankopan“

Spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1—K, s poštnino 1'05 K. Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom pri večjih naročilih 10% popusta.

Mestna hranilnica ljubljanska**Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,**

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000.000
in rezervnega zaklada K 2,500.000

Sprejema vloge vsak delavnik.**Za varčevanje ima veljavne lične domače hranilnike.****Hranilnica je pupilarno varna.**

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno**Kreditno društvo.****Občinska hranilnica v Mariboru****(prej Gemeinde-Sparkasse)****Župnijska ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)****v lastni hiši.**

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640·26

Rezervni fondi K 2,749.997·67

Shramba za pupilske hranilne knjižice itd.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.